

## ת"פ 53309/11/18 - מדינת ישראל נגד שבחיה מזרחי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 53309-11-18 מדינת ישראל נ' מזרחי  
בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שבחיה מזרחי

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד עינת מי-רז

ב"כ הנאשם: עוד ג'ורג' שוכרי

### הכרעת דין

#### כללי

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות תקיפה, לפי סעיף 379 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק ונהיגה פוחזת של רכב, לפי סעיף 338(א)(1) לחוק.

על פי המתואר בכתב האישום, בין הנאשם לבין המתלוננים שלום ונתנאל כהן, אב ובנו (להלן, בהתאמה: "שלום" ו"נתנאל"), קיים סכסוך אזרחי. ביום 6.3.17 סמוך לשעה 8:30, יצא הנאשם עם רכבו מחניית ביתו ברחוב אלקבץ בירושלים. נתנאל, שהיה במקום, החל לדבר איתו. הנאשם התיז עליו גז מדמיע וגרם לו לצריבה בעיניים, ובתגובה נתנאל דפק על רכבו של הנאשם מספר פעמים באמצעות ידיו וניסה לפתוח את דלתות הרכב. שלום עמד עם רכבו בסמוך למתואר, וכאשר ראה את שקרה לבנו, חסם בגופו את רכבו של הנאשם על מנת שלא יברח מהמקום, תוך שהוא עומד בסמוך למכסה המנוע של רכב הנאשם, ואף היכה בידו על מכסה המנוע. הנאשם פתח בנסיעה לכיוונו של שלום וגרם לו להיתלות על הרכב. הנאשם נסע מרחק של כ-150 מטרים בעוד שלום תלוי על רכבו בצורה מסוכנת, ללא יכולת לרדת, בשל מהירות הנסיעה בה נסע הנאשם.

2. בתשובתו לאישום טען הנאשם כי ביום האירוע ניסה לצאת מהחניון עם רכבו ובו ישבו שני ילדיו הקטנים. נתנאל עמד בפתח החניון ואיים עליו באיומים רציניים. תוך כדי, שלום הגיע למקום, חסם עם רכבו את דרך היציאה של הנאשם מהחניון, ירד מהרכב ועמד בצורה שאיימה על הנאשם וילדיו. הנאשם הודה כי התיז גז מדמיע לעבר נתנאל, כדי לנסות למנוע ממנו לתקוף את הילדים או לאיים עליהם. הנאשם טען כי לא ידע האם נתנאל מחזיק בנשק או עלול לסכן את המצב, שהפך להיות מסוכן עוד יותר עם הגעתו של שלום למקום. על כן, הנאשם ניסה להשתחרר,

ומשעה שהדרך הייתה חסומה עם רכבו של שלום, בלית ברירה הנאשם ניסה לברוח עם הרכב, ואז שלום קפץ על הרכב ותלה את עצמו על מכסה המנוע שלו, הכל לאחר שנתנאל דפק דפיקות חזקות על הרכב, ניסה לשבור את חלונות הרכב ולפתוח את הדלת האחורית של הרכב שבו היו ילדים קטנים.

3. מטעם המאשימה העידו שני המתלוננים והוגשו סרטוני מצלמות האבטחה בבניין, הודעות הנאשם במשטרה ומסמכים רפואיים רבים המתייחסים לשני המתלוננים. מטעם ההגנה העיד הנאשם עצמו והוגשו מסמכים שהתקבלו משלום במהלך חקירתו הנגדית וכן סרטונים שהם עריכה של סרטוני מצלמות האבטחה וסרטון נוסף של חלק מהאירוע שצולם על ידי הנאשם.

### **הראיות**

4. הראיה המרכזית היא סרטוני מצלמות האבטחה (ת/28 ונ/1). מדובר בסרטונים המתעדים את האירוע משתי זוויות צילום שונות, ומאפשרים צפייה באיכות טובה יחסית בהתרחשות. הסרטונים כוללים תמונה בלבד ללא שמע. הגם שהסרטונים שהגישה ההגנה עברו עריכה, מדובר במיקוד של התמונה תוך הפניית תשומת הלב לפרטים מסוימים, וכן עריכה המאפשרת צפייה בשתי זוויות הצילום במקביל, באמצעות מסך מפוצל. לא מצאתי סתירות או פערים בין הסרטונים שהוגשו על ידי התביעה לבין הסרטונים הערוכים שהגישה ההגנה, ושתי הראיות תשמשנה לקביעת ממצאי עובדה.

5. בסרטונים ניתן להבחין בנתנאל כשהוא מתהלך הלך ושוב ליד שער הכניסה לחנית הבניין בו מתגוררים אביו, שלום, והנאשם. כאשר רכבו של הנאשם יצא מפתח החניה אל המדרכה לעבר הכביש שמצוי מול הבניין, נתנאל חלף לפניו, נעמד מצד ימין של הרכב כשידיו בכיסים ולאחר מכן סימן לנאשם תנועה בידו, הנראית כמו סימן להמשיך ולנסוע. בשלב זה שלום הגיע ברכבו למקום, עצר מול רכבו של הנאשם ומנע ממנו להמשיך ולנסוע. רכב שהגיע מהכיוון הנגדי של הכביש נעצר בשל החסימה שיצר רכבו של שלום, ושלוש נסע מעט לאחור כדי לאפשר לאותו רכב לעבור. בשעה שכלי רכב שנסעו בכיוון הנגדי חלפו על פני רכבו של הנאשם, נתנאל נראה מדבר עם הנאשם כשידיו בכיסיו האפודה שלובש. הנאשם נראה מנסה שוב לצאת מהחניה עם הרכב, ושלוש התקדם עם רכבו קדימה, חסם את רכבו של הנאשם ונראה צועק דבר מה לעברו. בשעה זו הנאשם ונתנאל נראים מוסיפים לדבר, ולפתע, בעוד נתנאל מדבר עם הנאשם, הנאשם הרים את ידו והתיז גז מדמיע לעבר נתנאל דרך חלון הנוסע שליד הנהג ברכבו. נתנאל הסתובב עם גבו לכיוון הרכב, התכופף והניח במהירות את שתי ידיו על עיניו. שנייה או שתיים לאחר מכן הסתובב לכיוון הרכב ודפק באגרופו בחוזקה ארבע דפיקות על חלון המושב האחורי של הרכב, ומיד לאחר מכן שב והניח את ידיו על עיניו. בשלב זה הנאשם שילב להילוך אחורי, נסע מעט אחורה, חידד את זווית הפניה של הרכב ימינה, כך שיתאפשר לו לצאת מהחניה למרות החסימה שחסם אותו שלום ברכבו. במקביל, שלום יצא מן הרכב ונעמד אל מול רכבו של הנאשם, נתן מכה אחת באגרופו על מכסה המנוע של הרכב, וכאשר הרכב החל לנסוע קדימה, הוא נדחף ונתלה על מכסה המנוע. באותו הזמן נתנאל אחז בשתי ידיו בידיה הדלת הקדמית והאחורית בצד הימני של רכבו של הנאשם ונראה מנסה לפתוח אותן, ללא הצלחה. הנאשם נסע מן המקום כששלום תלוי על מכסה המנוע של הרכב. הוא נסע כחמישה-עשר מטרים, בלם, נסע מעט לאחור, ושב ונסע קדימה בצורה מהירה יחסית, עד שנעצר ליד הצומת, במרחק כמה עשרות מטרים, וניתן להבחין מרחוק כי ליד הרכב עמדו אנשים ספורים שהתקרבו אליו.

6. הודעתו של נתנאל במשטרה (ת/30) הוגשה במקום חקירה ראשית והוא נחקר בחקירה נגדית בלבד. בחקירתו במשטרה, תחת אזהרה בחשד לאיומים ותקיפה, תיאר נתנאל כי עבר במקום האירוע וראה ששער החניה נתקע. מאחר והוא מכיר את השער וידע איך לתקנו תיקן אותו והלך לעבודתו במפעל האלומיניום שנמצא בהמשך הרחוב. לאחר מכן עבר שוב במקום וראה את השכן יוני כשהוא מנסה לפתוח את השער, הציע לו עזרה וסייע לו בפתיחת השער. הנאשם שהיה ברכב יצא אף הוא דרך השער, וכשיצא חיווה לעברו תנועה עם ידו, והוא אמר לנאשם שהוא הרס את השער וכן אמר לו שהוא נוכל וגנב וחייב כסף לאביו. לדבריו, הנאשם משך אותו במילים וגרם לו להתקרב אליו ואז הוציא גז מדמיע והתיז לכיוון עיניו. עיניו שרפו והוא לא ראה דבר, ולכן דפק על חלון הרכב. נתנאל הכחיש בתוקף כי איים על הנאשם, וטען כי כשדפק על חלון הרכב לא התכוון לשבור אותו אלא עשה זאת רק מחמת הלחץ שבו היה נתון עקב הפגיעה בו.

בחקירתו הנגדית אישר נתנאל את דבר קיומו של סכסוך ממושך ומתוח בין הנאשם לאביו. לדבריו, לא ידע שאביו נמצא בדרכו למקום עקב פנייתו של אחד השכנים, אך אישר שכשאביו הגיע למקום, הוא הטיח בנאשם, גם בנוכחות אביו, כי שבר את השער והוא חייב כסף. נתנאל שב והכחיש כי איים על הנאשם במהלך האירוע, הכחיש כי ניסה לפתוח את דלתות הרכב, וטען כי לאחר שהנאשם התיז עליו גז ניסה לאחוז באוטו ובמקרה ידו אחזה בידית הדלת.

7. שתי הודעותיו של שלום במשטרה (ת/31 ות/32) הוגשו אף הן במקום חקירה ראשית. הודעתו הראשונה נגבתה כהודעת עד, ובחקירה נוספת הוא נחקר באזהרה, בחשד לאיומים. בהודעותיו תיאר שלום כי ביום האירוע הגיע בשעות הבוקר אל המקום לאחר שאחד השכנים התקשר אליו וביקש שיבוא לעזור לו לפתוח את השער. כשהגיע ראה שהשער כבר פתוח, אותו שכן יצא עם הרכב ואחריו יצא הנאשם עם רכבו, עצר ליד נתנאל, שוחח עמו והוא לא שמע מה אמרו. לאחר מכן הנאשם חזר לאחור, פתח את חלון הרכב והתיז חומר כלשהו- גז מדמיע או גז פלפל- על פניו של נתנאל. כשראה זאת חסם מיד את רכבו של הנאשם עם גופו, והנאשם לחץ על דוושת הגז ונסע קדימה כדי לדרוס אותו. הוא נתלה על מכסה המנוע כדי שלא להידרס, והנאשם נסע מהר ובלם לסירוגין. שלום תיאר בהודעתו את הסכסוך האזרחי שלו עם הנאשם, שהוא סכסוך ממושך, אך טען שמעולם לא הסלים לכדי מצב כזה, והשיב כי לאחר האירוע לא נזקק לטיפול רפואי, אך נידת מגן דוד אדום הוזמנה לטפל בבנו, נתנאל. לדבריו, לא שמע את חילופי הדברים בין בנו לבין הנאשם. במהלך חקירתו שלום הסכים למסור למשטרה את סרטוני מצלמות האבטחה מהבניין ותיאר בפני החוקר מיקומן של מצלמות נוספות בבתי עסק באזור. שלום הכחיש מכל וכל כי איים על הנאשם בדרך כלשהי או אמר לו ש"יזהר על חייו", והוסיף כי אין זו הפעם הראשונה שהנאשם שובר את השער, וכי כשהוא עצמו הגיע למקום יצא מרכבו והטיח בנאשם: "אתה לא מתבייש? זו פעם שלישית שאתה שובר את השער."

בחקירתו הנגדית הבהיר שלום כי חסם את רכבו של הנאשם עם גופו לאחר שראה מה שעשה לבנו וכדי שהנאשם לא יברח ומאחר שלא העלה על דעתו שהנאשם ינסה לדרוס אותו, וכן דפק על מכסה המנוע של הרכב ואמר לנאשם שהוא לא נוסע עד שתגיע משטרה. שלום טען כי קודם להתזת הגז המדמיע על נתנאל לא חסם את הנאשם. אשר לפגיעה בו טען כי ביומיים הראשונים לאחר הפגיעה לא חש דבר, אך כעבור יומיים החלו לתקוף אותו כאבי וסיוטים והוא נזקק לטיפול רפואי ונפשי שנמשך עד היום.

8. הנאשם נחקר פעמיים במשטרה. בכל אחת מהחקירות הוזהר ביחס לחלק מהמעשים המיוחסים לו בלבד, אך לא הוזהר ביחס למכלול המעשים באף אחת מהחקירות. מובן כי על רשויות החקירה להזהיר חשוד ביחס לכל המיוחס

לו, ואולם בחינה של ההודעות מלמדת כי בסופו של יום התאפשר לנאשם למסור גרסתו ביחס לכל האירועים המתוארים בכתב האישום והוא אף עשה כן. בנסיבות אלה, לא ראיתי לפסול את ההודעות שנגבו מהנאשם, ובפרט לנוכח העובדה שאחת מהן אף הוגשה בהסכמה.

9. בהודעתו הראשונה מיום 6.3.17 (ת/29) טען הנאשם כי כשיצא עם רכבו מהחניה ישבו ברכב שני ילדיו, בני עשר וארבע שנים. נתנאל עצר אותו, קילל אותו וירק עליו, בשל טענתו כי הנאשם שבר את השער. שלום הגיע למקום, חסם אותו עם רכבו ויצא מהרכב. נתנאל דפק על הרכב והוא עצמו נלחץ והתיז עליו גז פלפל. שלום נתלה על הרכב, דפק על השמשה הקדמית, ולכן הוא נסע מטרים ספורים, עצר כדי ששלום ירד מהרכב והתקשר למשטרה. הוא המתין ברכב עד שהמשטרה הגיעה למקום, כי היה חמוש בנשק וחשש "להיכנס לסיטואציה הזאת", כלשונו. הנאשם עומת עם דבר קיומו של סרטון המתעד את האירוע, אך עמד על גרסתו בנוגע לסדר התרחשות הדברים. לאחר שהוצג לו הסרטון, אישר הנאשם שהדפיקות על הרכב היו אחרי התזת הגז המדמיע, ואמר כי שלום ונתנאל חסמו אותו, הקיפו אותו ואיימו עליו, וכי הוא היה במצוקה ולכן התיז גז מדמיע. הנאשם הכחיש כי איים על שלום או על נתנאל, אך טען כי במסגרת הסכסוך ביניהם שלום איים עליו כמה פעמים ואמר לו "תיזרו על החיים שלכם".

בהודעה נוספת מיום 28.3.17 (ת/1) טען הנאשם כי הוא ומשפחתו היו מאוימים במשך מספר חודשים, ובבוקר האירוע נתנאל עצר אותו, ירק ואיים עליו, אמר שיחסל אותו ואת הילדים. הוא רצה להמשיך לנסוע, אך שלום הגיע למקום וחסם אותם עם רכבו, יצא מהרכב ואז הוא התיז גז מדמיע על נתנאל. לאחר מכן, שלום ונתנאל ניסו לשבור את שמשות הרכב במכות אגרופי, הגם שידעו שיש ילדים קטנים ברכב, וכשנתנאל ניסה לפתוח את דלת הרכב ליד מקום מושבם של ילדיו, הוא ביקש להימלט מהמקום. בשלב זה שלום קפץ על מכסה המנוע והוא נסע בנסיעה איטית שאפשרה לו לברוח מבלי לסכן את שלום, וכשראה שנתנאל לא מתקדם, הוא הניח לשלום לרדת מהרכב והתקשר למשטרה. לדבריו, כששלום ניסה לשבור את שמשת הרכב הוא גם איים שייחסל אותו. הנאשם הבהיר כי כשהתחיל לנסוע לא ידע היכן נמצאות רגליו של שלום, והאם הוא על הכביש. לדבריו, הוא עשה את מה שעשה מתוך הגנה עצמית עליו ועל ילדיו, בשל היריקה והאיומים על חייו מצד נתנאל וחסירתו על ידי שלום, ובשל חשש שכתוצאה מהדפיקות על חלון הרכב, החלון יישבר. לנאשם הוצג שוב הסרטון, וביחס לשלב שבו הוא נראה עוצר וממשיך לנסוע אמר שעצר כדי ששלום ירד והמשיך לנסוע כי הוא איים לרצוח אותו.

10. בעדותו בבית המשפט תיאר הנאשם כי שנתיים קודם לאירוע סבל מאיומים וזריקת חפצים מצד שלום ונתנאל, וכך סבלו גם אשתו וגיסו. ביום האירוע יצא מהבית עם שני ילדיו, ונתנאל, שעמד מחוץ לרכב, איים עליו שהוא יחסל אותו, אמר לו לצאת מהרכב והחל ללכת לכיוון השמשה האחורית של הרכב כשהוא מסתכל עליו. שלום הגיע למקום, חסם אותו עם הרכב קילל וגידף, אמר שלא ייתן לו לצאת מהמקום ודרש את הכסף שהנאשם חייב לו, לטענתו. בשלב מסוים שמע רעש של חפץ הפוגע בשמשה האחורית של הרכב, ובנו שחשש ופחד ניסה לצאת מהאוטו. כשהוא ראה שנתנאל שעמד עם ידיים בכיסים עושה צעד לכיוון הרכב שלו, הוא התיז עליו את הגז המדמיע. נתנאל ניסה לשבור במכות אגרופי את החלון האחורי, שלום ירד מהרכב והוציא את הידיים מהכיסים כדי לתקוף אותו ולכן הוא נסע אחורה כדי לצאת מהמקום דרך המדרכה, נתנאל ניסה לפתוח את דלת הרכב במקום שבו ישבו הילדים ושלום שכב על הרכב, לכן ברח מהמקום מתוך חשש כי המצב עומד לצאת משליטה, והחליט לנסוע עם שלום 20-30 מטרים קדימה. הוא עצר ונתן לשלום לרדת, אך שלום בחר להמשיך לאיים. הוא ראה מישהו רץ לעבר הרכב, חשב שמדובר בנתנאל והמשיך לנסוע, אך בהמשך התברר לו שזו הייתה השכנה. הוא נסע עוד כארבעים מטרים, עצר כשחש שהאיום פסק והתקשר למשטרה. הנאשם תיאר באריכות את פרטי הסכסוך

האזרחי עם שלום, הפליג בגנותם של שלום ובני משפחתו, והוסיף בחקירה נגדית, כי ייתכן שהפער בין עדותו לבין דבריו בחקירותיו במשטרה נובע מהלחץ שבו היה נתון עקב החשש לפגיעה בילדיו שגרם לו להתבלבל.

11. מתוך המסמכים הרפואיים ת/6-27 עולה כי לטענת שלום, לא נגרמו לו חבלות גופניות קשות ועל כן הוא החליט שלא לנסוע לבית חולים לאחר האירוע. הוא נותר במשך יומיים בבית והרגיש משותק, ללא תחושה כלשהי, אך ביום השלישי תקף אותו מתח רב ומחשבות חודרניות על האירוע, ומאז הוא סובל, על פי הנטען, מכאבי גב, כאבים בחזה ובברכיים והתכווצויות שרירים. בדיקות רפואיות שנערכו לו לא הובילו לממצאים קליניים כלשהם בתחום הפיזיולוגי, למעט הגבלה בטווח התנועה של עמוד השדרה המותני. עם זאת, הוא סובל מתסמיני חרדה, הפרעות קשות בשינה, סיטי לילה, חוסר תיאבון ומצב רוח ירוד. הוא אובחן כסובל מפוסט טראומה, מצוי בטיפול פסיכולוגי ופסיכיאטרי ומקבל תרופות הרגעה.

לא הוגשו מסמכים רפואיים ביחס לנתנאל.

## דין והכרעה

12. מתוך העדויות והראיות, ואף מתוך התנהגות הצדדים וקרוביהם שהגיעו ללוותם באולם בית המשפט, ניכר כי בין הצדדים, הנאשם והמתלוננים, ישנם משקעים ורגשות טינה ואיבה קשים עד היום, וגם לאחר שהסתיים הסכסוך האזרחי.

בעדויותיהם של הנאשם ושני המתלוננים בבית המשפט, כל אחד מהם עשה כל מאמץ להכפיש את הצד השני ולהבאיש את ריחו, אף אם נדרש לשם כך להפריז בתיאור העובדות או להציג בדרך המיטיבה עם עצמו. לפיכך, לצורך בחינת העדויות וקביעת עובדות על פיהן, יש לערוך סינון משמעותי ולנהוג בזהירות רבה בתכנים שעלו בהן.

הממצאים העובדתיים ייקבעו על פי הנראה בסרטונים, שהם ראיה אובייקטיבית, שהוגשה בדרך כזו או אחרת מטעם שני הצדדים והם אינם חולקים עליה. ממצאים נוספים על בסיס איזה מהעדויות ייקבעו רק ככל שאלה יעלו בקנה אחד עם הנראה בסרטונים.

13. אשר לנתנאל, לא ניתן לקבל את טענתו כי חלף במקום במקרה בדרכו לעבודה. בתחילת הסרטונים הוא נראה כמי שיוצא מתוך חניית הבניין ומשוחח עם אחד הנוכחים במקום, אשר מצביע על דבר מה ונראה מסביר לו דבר מה. הוא נצפה הולך וחוזר, ונראה כאילו המתין ליציאתו של הנאשם מהחניה. בנוסף, לא התרשמתי שאמר אמת כשטען שלא שמע מה אביו אמר לנאשם, או כי אינו זוכר מה אמר לו (עמ' 12 שורה 7). עם זאת, עיקר גרסתו של נתנאל בנוגע לאופן התרחשות הדברים עולה בקנה אחד עם הנראה בסרטונים בכל הנוגע להתנהלות הנאשם, ויש לומר אף כי שפת הגוף שלו כפי שניתן להבחין בה בסרטונים, אינה נראית כשל מי שמאיים לפגוע בנאשם או בילדיו. הוא מתהלך ליד הרכב, במרחק סביר ממנו ביחס למקום האירוע, בצורה נינוחה, כאשר מרבית הזמן ידיו בכיסים, מסמן לנאשם תנועה הנראית כמחווה המורה לו להמשיך ולנסוע, ואף אם אמר דברים קשים, שגם בנימתם הרעה ניתן להבחין מתוך שפת הגוף שלו, הוא לא נראה כמי שעומד לפגוע בנאשם או בילדיו.

14. אשר לשלום, הוא פתח את עדותו בחקירה נגדית בבית המשפט בבית המשפט בהצהרה לפיה הוא נרגש מאד ממעמד העדות. ואמנם, התרגשותו ניכרה בו, גרונו ניחר וידיו רעדו, הוא התפרץ לשאלות בעיצומן והניף אצבעו וידיו שוב ושוב לעבר הסנגור. לא פעם נאלצתי לבקש ממנו להנמיך את טון דיבורו. קביעת ממצאים על פי דבריו מחייבת אף היא זהירות מיוחדת, שכן רגשות הטינה העמוקים שחש כלפי הנאשם לא אפשרו לו לתאר את מערכת היחסים ביניהם באופן כללי, ואף לא את האירוע עצמו, בצורה אובייקטיבית. כך למשל, טענתו כי לא שמע את חילופי הדברים בין הנאשם לבין נתנאל (ת/31 שורות 47-48) סותרת את עמידתו העיקשת על כך שנתנאל לא השמיע שום איום כלפי הנאשם (עמ' 16 שורה 5). בנוסף, הוא התקשה להסביר מדוע חסם עם רכבו את אפשרות היציאה של הנאשם מהחניון (עמ' 16 שורה 30 - עמ' 31 שורה 8). כפי שניתן לראות בסרטונים, חסימת הרכב של הנאשם על ידי שלום לא הייתה מקרית, והיא נעשתה מתוך כוונה להפריע לו בנסיעה, שכן בד בבד עם החסימה, שלום נראה מטיח לכיוון הנאשם אמירות הנראות לא נעימות, על פי שפת גופו ותנועות ידיו. הטענה כי עצירת הרכב לפני הבניין לא נועדה לחסום את הנאשם נסתרת מתוך העובדה כי שלום התקרב עם רכבו למקום בכביש שאליו היה אמור לצאת, נסע מעט לאחור כאשר כלי רכב שהגיעו מהכיוון הנגדי ביקשו לעבור, ומיהר להתקדם שוב לעבר רכבו של הנאשם כשאלה עברו. עם זאת, אני מאמינה לטענתו של שלום כי חסם את הרכב של הנאשם באמצעות גופו רק כשראה שהנאשם פגע בבנו, וכי כשעשה זאת לא עלה על דעתו שהנאשם ימשיך לנסוע ויפגע בו עם מכוניתו. טענה זו עולה בקנה אחד עם הנראה בסרטונים.

ההגנה הציגה סרטון ובו ריאיון לתקשורת שנערך עם שלום ובמהלכו הודיע כי יחסום בגופו מכונית משטרה אם יבוא לבצע צו פינוי של בית כנסת שאליו הוא קשור. הריאיון עצמו אינו רלבנטי לאירוע הנוכחי, אך יש בו כדי ללמד דבר מה על התנהלותו הכללית של שלום ועל הלך רוחו (עמ' 15 שורות 20-27).

בנוסף, התרשמתי כי שלום ניסה להעצים את עוצמת הפגיעה הפיזית שנגרמה לו, שעה שמיד לאחר האירוע אמר בהודעתו במשטרה כי לא נזקק לטיפול רפואי ומתוך המסמכים הרפואיים שהוגשו אין התרשמות של הרופאים לפגיעה פיזית משמעותית.

15. מנגד, קשה לקבל גם חלק גדול מטענותיו של הנאשם בעדותו, עדות שנשמעה כמעט בלחש, ובמהלכה הוא התבקש שוב ושוב להגביר את קולו.

טענתו של הנאשם בעדות כי עם יציאתו מהחנייה, ולאחר פנייתו של נתנאל אליו נזרק חפץ או שניתנה מכה על החלון האחורי של רכבו, עובדה שהגבירה את דריכותו ובהלתו (עמ' 21 שורה 22), היא טענה כבושה שלא נטענה באיזו מהודעותיו במשטרה, ואין בסרטונים כל ממצא שיכול לתמוך בה. הסברו של הנאשם כי לא הזכיר עניין זה בחקירותיו במשטרה מאחר ולא נשאל על כך מעורר תמיהה רבה כשלעצמו (עמ' 25 שורה 10).

גם הטענה כי רצונו של בנו של הנאשם לברוח מהרכב עקב איומי המתלוננים הוא שגרם לו לחוש בסכנה ולנהוג כפי שנהג (עמ' 22 שורה 21), היא טענה שהועלתה לראשונה במשפט ולא ניתן הסבר לכבישתה. בעניין זה יש לומר, כי בהודעותיו במשטרה טען הנאשם שנהג באלימות בשל כך שהמתלוננים דפקו על דלתות הרכב והשמשה, ואולם טענה זו אינה עולה בקנה אחד עם סדר התרחשות הדברים כפי שנראה בסרטונים. על פי הנראה בסרטונים, ירידתו של שלום מהרכב והדפיקות שדפקו הוא ונתנאל על הרכב אירעו רק לאחר שהנאשם ריסס גז מדמיע לעבר פניו של נתנאל.

טענתו של הנאשם לפיה נתנאל ניסה לפתוח את הדלת האחורית של הרכב, במקום שבו ישבו ילדיו, אינה נתמכת

בנראה בסרטונים, וההתרשמות מהם היא כי אחיזתו של נתנאל בדלתות הרכב לאחר שרוסס בגז מדמיע היא מעין ניסיון עקר לעצור את הרכב הנוסע כשאביו תלוי על חלקו הקדמי.

טענתו של הנאשם כי כחלק מהאיומים נתנאל הורה לו לרדת מהרכב (עמ' 22 שורות 19-20) אינה עולה בקנה אחד עם תנועת היד שנראה נתנאל מחווה לכיוון הנאשם, המורה לו להמשיך ולנסוע.

טענתו של הנאשם כי שלום קפץ על הרכב בזמן שהוא החל לנסוע אינה עולה בקנה אחד עם הנראה בסרטונים, מהם עולה כי שלום נאלץ להיתלות על הרכב שהחל לנסוע כשהוא נעמד מולו, על מנת שלא להידרס על ידי הנאשם.

לבסוף, במהלך שמיעת הראיות התברר, כי חלק מהאירוע צולם גם על ידי הנאשם עצמו מתוך הרכב. משום מה, הנאשם נמנע מלמסור ראיה זו למשטרה בעת החקירה, באופן שהיה מאפשר לרשויות החקירה לבדוק האם הסרטון הקצר שהוגש לבית המשפט הוא שלם או ערוך. הנאשם טען כי ביקש למסור את הסרטון לחוקרת שסירבה לקבלו (עמ' 26 שורות 6-7), ועל רקע טענה זו, העובדה כי ההגנה ויתרה על עדותה של החוקרת, עדת תביעה 2, והסכימה להגשת כל המסמכים שערכה ללא צורך בחקירה נגדית, מעוררת תמיהה אף היא.

מכלול התנהלותו וגרסאותיו של הנאשם כפי שתוארו לעיל מבססים קושי ממשי לקבל את דבריו ולקבוע על פיהם ממצאים.

16. הקשיים המתעוררים לנוכח עדותו של הנאשם אינם מאפשרים לקבוע כי נתנאל או שלום איימו לפגוע בחייו או בחיי ילדיו בעת שעמדו ליד הרכב וקודם להתזת הגז המדמיע לעבר נתנאל. יחד עם זאת, גם התנהלותם של נתנאל ושל שלום בראשית האירוע אינן חפות מקשיים.

מתוך הסרטון ניתן להבין, כי במהלך השיח עם הנאשם הם הטיחו בו מילים לא נעימות, אשר ספק אם היה להן מקום בשעה שכל מעשיו של הנאשם באותה עת היו ניסיון לנסוע מהמקום כשילדיו הקטנים נמצאים עמו ברכב.

נתנאל אמנם לא נראה בברור יורק לכיוון הנאשם בעת ששוחח עמו, ואולם הטענה כי החווה תנועה של יריקה לעברו אינה משוללת כל יסוד, והיא אף כי מתיישבת עם תנועת הגוף שלו בדקה 8:32:06 של הסרטון המאפשר צפייה משתי זוויות הצילום במקביל. עם זאת, אף אם הייתה יריקה, זו לא היוותה את הזרז להתזת הגז המדמיע, שכן לאחריה הנאשם ונתנאל הוסיפו לדבר.

התקשיתי להבין מדוע שלום חסם את הרחוב עם רכבו מלכתחילה, באופן שהקשה על הנאשם לצאת מהחניה, ושבו ועשה כן גם לאחר שפינה את הכביש למעבר של כלי רכב אחרים.

מדובר בהתנהגות בריונית, אך יחד עם זאת קשה להתרשם מקיומה של סכנה ממשית לפגיעה בגופם של הנאשם או ילדיו, אשר נשקפה מצד שלום או נתנאל לנאשם וילדיו.

### **טענת ההגנה העצמית**

17. אין חולק כי הנאשם נהג באלימות כלפי המתלוננים, הן בדרך של התזת גז מדמיע על נתנאל, הן בדרך של נסיעה כאשר שלום תלוי על חלקו הקדמי של הרכב. המחלוקת המשפטית עוסקת בשאלה האם עומדת לנאשם טענת

18. סעיף 34 לחוק העונשין התשל"ז-1977 קובע את תנאיה של ההגנה העצמית:

**"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה הדרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בגופו או ברכושו, של אדם או של זולתו; ואולם, בחירותו, ואולם, אין אדם פועל לתוך הגנה עצמית במקום שהביאה התנהגותו הפסולה לתקיפה התוך שהו אצופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים."**

19. ההגנה העצמית אף כפופה לעיקרו הכללי של מידתיות שנקבע בסעיף 34 טז שזו לשונו:

**"חריגה מהסביר הוראות סעיפים 34 יא-34 יב לא יחולו כאשר המעשה הלא הסיבירי בנסיבות העניין לשם מניעת הפגיעה".**

20. יישומם של כללים אלה למקרה דנן מוביל למסקנה כי לא התקיימו התנאים שנקבעו בחוק לתחולתה של ההגנה העצמית. ראשית, טרם התזת הגז המדמיע על ידי הנאשם לעבר נתנאל, לא שלום ואף לא נתנאל תקפו את הנאשם או את ילדיו. כפי שנקבע לעיל, הם אף לא עמדו לתקוף אותו ואף אם השמיעו אמירות מאיימות, לא היו נראים כמי שעומדים לתקוף את הנאשם או את ילדיו. אמנם חסימת רכבו של הנאשם באמצעות רכבו של שלום היא, כפי שנקבע לעיל, מעשה בריוני, ואולם אין מדובר בתקיפה או במעשה שהקים כשלעצמו, ואף כשהצטרף ליתר מעשיהם של נתנאל ושלום, חשש לתקיפת הנאשם או ילדיו על ידי נתנאל או שלום. יש לזכור כי האירוע אירע בשעת בוקר באמצע הרחוב, כאשר עוברים ושבים רבים נמצאים במקום. מעשיו של הנאשם אף לא היו נחוצים באופן מיידי, שכן כפי שיובהר להלן, היו בידיו אפשרויות פעולה אחרות.

21. זאת ועוד, אף אם ניתן היה לקבל את הטענה כי מדבריהם של נתנאל או של שלום עלה טון מאיים, לא ניתן לומר שההתנהלות האלימה של הנאשם הייתה באיזה שהוא אופן מידתית ביחס לעוצמת הסכנה שנשקפה לו. שלום ונתנאל אמנם תרמו בהתנהגותם תרמו תרומה של ממש להתלהטות היצרים במהלך האירוע. עם זאת, תגובתו של הנאשם הייתה נעדרת כל פרופורציה לחומרת האיום, ככל שהיה. איש מהמתלוננים לא היה חמוש בכלי נשק חם או קר, ואף לא התקרב באופן ממשי אל הנאשם או אל ילדיו, שישבו בתוך הרכב, ויכולים היו אף לנעול את עצמם בתוך הרכב. מתוך הצפייה בסרטון ניתן לראות כי חרף החסימה, טרם יציאתו של שלום מרכבו, הנאשם יכול היה לתמרן את רכבו ולצאת מן החנייה, לכיוון השני או אף לכיוון שאליו התכוון לנסוע מלכתחילה, כפי שעשה לאחר שלום ירד מהרכב. אף על פי כן הנאשם בחר להשתמש בנשק קר פוגעני במיוחד ולהתיז גז מדמיע לעבר נתנאל באופן שנעדר כל פרופורציה לחומרת האיום, ככל שזה היה בכלל קיים.

22. אמנם, לאחר התזת הגז המדמיע גם שלום וגם נתנאל דפקו באגרופים על הרכב, ואולם ניכר מתוך הסרטון כי



הדבר נעשה מחמת זעמם על כך שהנאשם תקף את נתנאל באמצעות גז מדמיע, ולא מתוך ניסיון להכות את הנאשם עצמו. הנאשם, שהתיז גז מדמיע לעבר נתנאל, הוא שהכניס עצמו בהתנהגותו לתוך המצב שבו השניים הלמו באגרופים על רכבו, ועובדה זו כשלעצמה שוללת את אפשרותו להנות מתחולתה של ההגנה העצמית. מכל מקום, נסיעה ברכב לעבר אדם לא חמוש העומד לפני הרכב, למשך מרחק לא מבוטל של עשרות מטרים, תוך כדי בלימות פתע ונסיעה לאחור ושוב לפנים, אינה סבירה כדי למנוע איום שנשקף, אם נשקף, מאותו אדם. מעשה שכזה עלול היה להוביל לדריסתו של שלום ולגרימת פציעה קשה, ואינו עומד ביחס סביר למעשה תקיפה שיכול היה שלום לעשות בידיים חשופות כלפי הנאשם וילדיו שהיו נתונים בתוך כלי רכב סגור.

23. בנסיבות אלה, לא מתקיימים תנאיה של ההגנה העצמית.

### **העבירות**

24. בשל מעשיו כלפי נתנאל מואשם הנאשם בעבירת תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין. ואמנם, התזת גז מדמיע לעבר אדם העומד בסמוך, מרחק עשרות בודדות של סנטימטרים, כאשר ניתן לראות שהגז פגע בפניו, מקיימת את כל יסודות עבירת התקיפה.

25. בשל מעשיו כלפי שלום מואשם הנאשם בעבירות נהיגה פוחזת של רכב ותקיפה הגורמת חבלה של ממש. נהיגה ברכב לעבר אדם העומד לפני הרכב, עלולה לגרום לדריסתו של אדם, להוביל לפציעה קשה ואף למוות. הנאשם אף הודה בעדותו בבית המשפט כי כשנסע לעבר שלום, לא ידע אם רגליו היו על הקרקע או באוויר, ולפיכך, האפשרות כי יפגע בו וידרוס אותו הייתה במודעות של הנאשם והוא גילה אדישות כלפיה. למרבה המזל, שלום נתלה על הרכב ולא נדרס ממנו, ואולם הנאשם המשיך בנסיעה למרחק לא מבוטל גם כשראה ששלום תלוי על הרכב, ובכך העצים את הסכנה שבנהיגתו הפרועה, ומעשיו מקיימים את יסודות העבירה הקבועה בסעיף 338(א)(1) לחוק העונשין.

26. אשר לעבירת התקיפה שבוצעה כלפי שלום, מתוך הראיות, וכפי שהובהר לעיל, קשה לקבוע כי נגרמה לו פגיעה גופנית כלשהי (להבדיל מפגיעה נפשית) שיש בה כדי לקיים את הנסיבה "חבלה של ממש", ולפיכך יש לקבוע כי התקיימו ביחס אליו נסיבות עבירת תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין.

27. לנוכח האמור לעיל אני מרשיעה את הנאשם בשתי עבירות תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין ובעבירת נהיגה פוחזת של רכב לפי סעיף 338(א)(1) לחוק.

ניתנה היום, י"ב כסלו תש"פ, 10 דצמבר 2019, במעמד הצדדים